

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sweden
Sverige

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

CARITAS
Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

Savjetodavne potrebe i izazovi za privatni sektor

Jasminka Hadžiabdić

Konferencija savjetodavaca u poljoprivredno-prehrambenom sektoru

30. 11. 2017. godine, Hotel „Hills“, Ilidža - Sarajevo

Savez proizvođača jagodičastog
voća u Bosni i Hercegovini

GOVERNMENT
OF LIECHTENSTEIN

Leopold Bachmann Stiftung

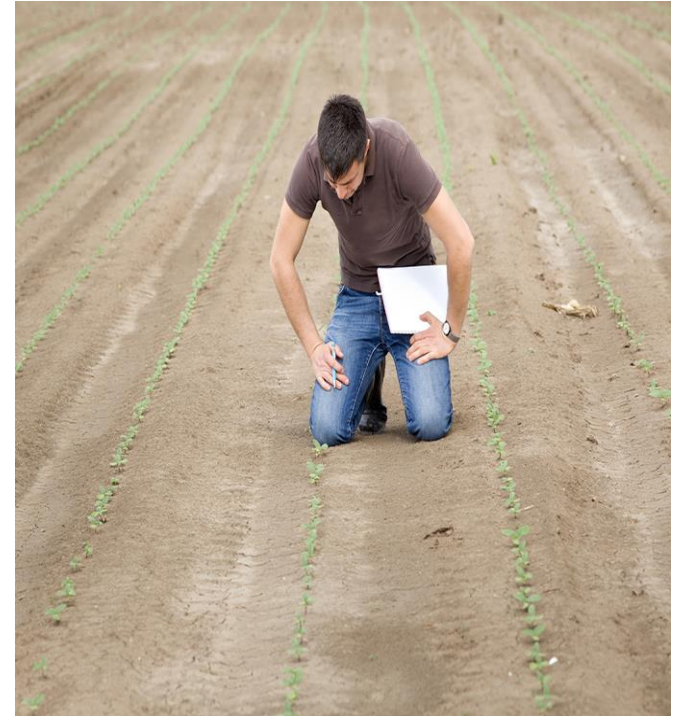
Karakteristike poljoprivredne proizvodnje sa aspekta proizvođača

- Značajan broj novih poljoprivrednih proizvođača,
- Usitnjeni posjedi/male farme
- Nove kulture
- Zahtjevi tržišta
- Nizak stepen organizovanosti proizvođača
- Izostanak strateškog planiranja
- Nedostatak znanja
- Neodrživa poljoprivredna proizvodnja

Savjetodavci i agronomi

- Javni savjetodavci
- Privatni savjetodavci
- Agronomi zaposleni :
 - Javne ustanove
 - Privatne firme (hladnjače, rasadnici, i sl)
 - Zadruge

Nezaposleni agronomi
SAVJETODAVNE SLUŽBE

Savjetodavne službe

- Komunikacija između savjetodavaca i poljoprivrednih proizvođača je ključna
- Dosadašnja praksa: predavanja, edukacije grupe na terenu, obilasci terena, izrada programa tretiranja, stručne publikacije, brošure, fb, SMS, i sl.
- Savjetodavne službe trebaju biti prve u doticaju s izazovima i problematikom s kojima se susreću poljoprivredni proizvođači.
- Njihova uloga je da poljoprivredniku na jednostavan način prenesu stručno znanje i educiraju ga, konkretno mu pomažući da se nosi sa izazovima s kojima se susreće, kako bi bio konkurentan na tržištu.
- Pored toga savjetodavne službe imaju u drugu ulogu, a to je prepoznati probleme poljoprivrednih proizvođača i njegove potrebe, te prikupljati informacije koje su bitne Ministarstvima i stručnim službama kako bi mogli prilagođavati poljoprivrednu politiku, mjere i korake koje je potrebno poduzeti (nove sorte, tehnologije proizvodnje)

Savjetodavne službe

- Pristup odozgo (top down) – gdje je cilj savjetodavstva uglavnom povećanje produktivnosti poljoprivredne proizvodnje. Primjenjuju ga većinom javne poljoprivredne savjetodavne službe isključivo usmjerene ka prijenosu znanja i na savjetodavni rad.
- Pristup odozdo (bottom up) ili holistički odnosno sveobuhvatni pristup – cilj je savjetodavstva riješiti problem. Uključuje širi raspon usluga, savjetodavni rad se odvija bez direktiva, usmjeren je ka uslugama koje klijenti traže (demand-based services) uvažavajući raznolikost, percepcije, znanja i resurse korisnika s participativnim pristupom u planiranju, implementaciji i evaluaciji savjetodavnih aktivnosti.

Očekivanja

- Ruralna područja i moderna poljoprivreda uključena su u mnoge ekonomske, socijalne i okolišne promjene. Globalno usvojene paradigme ‘održive poljoprivrede’ i ‘održivog ruralnog razvoja’ iziskuju od poljoprivrednih savjetodavnih službi razumijevanje tih promjena, te razvoj stručnih kompetencija i vještina u planiranju aktivnosti i prijenosu znanja o konceptima i načelima održive poljoprivrede i ruralnog razvoja i njihove primjene u praksi
- Povećanje prinosa po jedinici površine
- Kvalitet proizvoda
- Optimizacija troškova proizvodnje
- Diverzifikacija proizvodnje

Očekivanja

- Od poljoprivrednih savjetnika očekujemo da razvijaju i snaže poduzetničke sposobnosti poljoprivrednika, da im pomažu pri donošenju odluka o investiranju (zahtjevi tržišta, potencijali za nove proizvodnje), ukazujući im i na potencijalne financijske rizike.
- Usklađenost savjetodavnih usluga za određenu proizvodnju (konzensus)
- Kvalitet usluge – specijalizirano znanje savjetodavaca za određenu proizvodnju
- Dostupnost usluge – lokalni agronomi/savjetodavci
- ODGOVORNOST

Primjer: Mreža lokalnih savjetodavaca

- Podrška lokalnim organizacijama poljoprivrednika
 - Zadruge, Udruženja
 - Lokalni agronomi/savjetodaci imaju prednost jer su bolje upoznati sa specifičnostima određenog područja
 - Redovni obilasci zasada, savjetovanje i praćenje proizvodnje u svim fazama (minimalno tri puta godišnje, pored redovnih edukacija sa većom grupom proizvođača)
 - Cijena usluge – povoljnija

Savjetodavci sa poljoprivrednicima trebaju graditi partnerski odnos na duge staze

